

PEADIREKTOR

OTSUS

18.01.2005.a. nr 3-KO

Koondumisele nr 37-ko/2004 KONE Oyj ja MacGREGOR International AB loa andmine

Koondumine

22.12.2004.a. esitas KONE Oyj esindaja Konkurentsiametile koondumise teate, mille kohaselt 02.12.2004.a. sõlmitud aktsiate ostu-müügilepingu (edaspidi Leping) alusel omandab KONE Oyj kõik MacGREGOR International AB poolt emiteeritud aktsiad, millest 60% kuulub Industri Kapital ja MacGREGOR juhtkonnale ning 40% Scandinavian Incentive Holding B.V.-le, kes on Gambro AB tütarettevõtja.

Vastavalt Lepingule omandab KONE Oyj valitseva mõju MacGREGOR International AB üle konkurentsiseaduse (edaspidi KonkS) § 2 lg 4 tähenduses, mistõttu on tegemist koondumisega KonkS § 19 lg 1 p 2 sätestatud viisil.

Konkurentsiamet avaldas 23.12.2004.a. ülalnimetatud koondumise teate saamise kohta teate väljaandes "Ametlikud Teadaanded". Asjast huvitatud isikud nimetatud koondumise kohta arvamusi ja vastuväiteid ei esitanud.

Koondumise osalised

KonkS § 20 punktide 2 ja 4 järgi on koondumise osaliseks ettevõtja, kes omandab valitseva mõju teise ettevõtja üle, ning ettevõtja, kelle üle valitsev mõju omandatakse. Koondumise osalisteks on seega KONE Oyj (edaspidi KONE) ja MacGREGOR International AB (edaspidi MacGREGOR).

KONE on Soomes registreeritud äriühing, mille tegevusalad on liftide ja eskalaatorite projekteerimine, tootmine, paigaldamine ja müügijärgne hooldus ning automaatuste müügijärgne hooldus. KONE kontsern tegutseb Eestis AS Finmec kaudu, kelle peamiseks tegevusalaks on tõste- ja teisaldusseadmete osade allhanked kontsernile.

Lisaks omandas KONE hiljuti enamusosaluse Eesti äriühingus AS Kandur, kelle tegevusaladeks on liftide ja eskalaatorite projekteerimine, paigaldamine, hooldus, remont ja moderniseerimine.

MacGREGOR on Rootsis registreeritud äriühing, kelle tegevus on suunatud laevaomanikele, -operaatoritele ja -tehastele. MacGREGOR'i tootevalikusse kuuluvad kraanad, millega tõstetakse veoseid laevadele ja laevade ümbruses (kraanad paigutatakse laevatekile), luugikatted, pardaliftid ja -eskalaatorid, kambüüsid,

külmutatud kauba käitlusseadmed, RoRo seadmed ja kaubakinnitussüsteemid. MacGREGOR osutab oma toodete hooldamise, parandamise, moderniseerimise ja kontrollimisega seotud teenuseid.

MacGREGOR tegutseb Eestis oma Tallinnas asuva esinduse kaudu, kus viimane pakub kaupu ja teenuseid Soomes registreeritud äriühingu MacGREGOR (FIN) Oy nimel.

Õiguslik hinnang

Koondumise kontrolli kohaldamine

KonkS § 21 lg 1 kohaselt kontrollitakse koondumist, kui koondumise osaliste eelnenud majandusaasta ülemaailmsed käibed kokku ületavad 500 miljonit krooni ja vähemalt kahe koondumise osalise ülemaailmne käive ületab kummalgi 100 miljonit krooni ning ettevõtja või tema osa, kelle üle omandatakse valitsev mõju, äritegevus toimub Eestis.

KONE 2003.a. ülemaailmne käive oli [...] krooni ja MacGregor'i 2003.aasta ülemaailmne käive oli [...] krooni. MacGREGOR majandustegevus toimub Eestis tema Tallinnas asuva esinduse kaudu. Seega kuulub KONE ja MacGREGOR'i koondumine KonkS § 21 lg 1 kohaselt kontrollimisele.

Kaubaturud

KonkS § 3 lg 1 kohaselt on kaubaturg hinna, kvaliteedi, tehniliste omaduste, realiseerimis- ja kasutustingimuste ning tarbimis- ja muude omaduste poolest ostja seisukohalt omavahel vahetatavate või asendatavate (edaspidi asendatavate) kaupade käibimise ala, mis hõlmab muu hulgas kogu Eesti territooriumi või selle osa.

KONE äritegevus Eestis toimub tema tütarettevõtjate AS Finmec ja AS Kandur kaudu. AS Finmec tegutseb tõste- ja teisaldusseadmete osade tootmise kaubaturul. Ettevõtja tootevalikusse kuuluvad terminalitõstukite haaratsite osad, terminali konteinertõstukite ja traktorite erinevad detailid jms, mis müüakse peamiselt KONE kontserni tütarettevõtjatele Soome ja Rootsi.

AS Kandur on alates 1992 aastast alates KONE liftide ja eskalaatorite ainumüüja Eestis. Tema tegevusaladeks on liftide ja eskalaatorite projekteerimine, paigaldamine, hooldus, remont ja moderniseerimine; nende varuosade ost, müük ja vahetus; liftide automaatkontrolliseadmete tootmine, paigaldamine ja hooldus ning kinnisvara-tehingud.

MacGREGOR'i äritegevus toimub Eestis tema Soome tütarettevõtja MacGREGOR (FIN) Oy kaudu. MacGREGOR tarnib merenduses kasutatavaid kraanasid, mis paigutatakse laevatekile ja millega tõstetakse veoseid laevadele ja laevade ümbruses. Ettevõtja toodab kraanasid konteinerlaevade, puistlastilaevade, segalastilaevade ja tankerite tarbeks kuna igal laeval on erinevad kriteeriumid kraanade suhtes st milliseks operatsiooniks kraanat kasutatakse.

Tulenevalt sellest, millistel kaubaturgudel koondumise osalised Eestis tegutsevad, on piiritletud järgmised kaubaturud:

1. tõste- ja teisaldusseadmete osade tootmise ja müügi kaubaturg;

2. liftide ja eskalaatorite paigaldamise kaubaturg;
3. liftide ja eskalaatorite hoolduse kaubaturg;
4. merenduses kasutatavate laevateki kraanade müügi kaubaturg;
5. merenduses kasutatavate laevateki kraanade hoolduse kaubaturg.

Lähtudes eeltoodust ei kattu KONE ja MacGREGOR'i tegevus Eesti turul, mistõttu käsitletav tehing ei avalda mõju eelnevalt kirjeldatud kaubaturgudele.

Hinnang koondumisele

KonkS § 22 lg 2 kohaselt keelab Konkurentsiameti peadirektor või tema asetäitja koondumise, kui see võib tekitada või tugevdada turguvalitsevat seisundit, mis oluliselt kahjustab konkurentsi kaubaturul.

KonkS § 13 lg 1 järgi on turguvalitsev ettevõtja, kellele kuulub kaubaturul vähemalt 40 protsenti käibest või kelle positsioon võimaldab tal sellel kaubaturul tegutseda arvestataval määral sõltumatult konkurentidest, varustajatest ja ostjatest.

Kuna Eestis puuduvad antud koondumise poolt mõjutatud kaubaturud, kus tegutseb vähemalt kaks koondumise osalist või nendega samasse kontserni kuuluvat ettevõtjat, ei tekita koondumine kaubaturgude horisontaalseid kattuvusi ega vertikaalseid seoseid majandus- ja kommunikatsiooniministri 06.11.2002.a määruse nr 3 § 7 lg 3 sätestatud viisil. Koondumise tulemusel muutub ainult MacGREGOR'i üle valitseva mõju omaja, kuid ei muutu konkurentsiolukord ega kaubaturu struktuur. Koondumine ei tekita ega tugevda nimetatud kaubaturgudel turguvalitsevat seisundit. Seega ei esine käesoleva koondumise puhul KonkS § 22 lg 2 nimetatud asjaolusid, mis tingiksid koondumise keelamise.

Lähtudes eeltoodust ja juhindudes KonkS § 27 lg 1 p 1

Otsustan:

Anda luba KONE Oyj ja MacGREGOR International AB koondumisele.

Käesolevale otsusele saab esitada kaebuse Tallinna Halduskohtusse 30 päeva jooksul haldusakti teatavakstegemisest arvates (Halduskohtumenetluse seadustik § 9 lg 1).

Peeter Tammistu